กระทรวงมหาดไทย
กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
วันที่ 10 มิ.ย. 2564
เลขรับ 25893
เวลา 15.43 น.

ที่ นร ๐๑๐๘/ว ๓๗๕๒

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวง
วันที่ 10 มิ.ย. 2564
เลขรับที่ 2093
เวลา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บทความเรื่อง ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเปิดได้มั้ย
๒. บทความเรื่อง ใครพิจารณาเรื่องของผม
๓. บทความเรื่อง อยากได้เอกสารในสำนวนคดี
๔. บทความเรื่อง รายงานตรวจพิสูจน์ร่องรอยเฉี่ยวชน
๕. บทความเรื่อง ก่อสร้างยังไม่เสร็จแต่จ่ายเงินแล้ว

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำบทความสรุปประเด็นคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และประเด็นข้อหารือ เพื่อเป็นเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ รายละเอียดตามคิว อาร์ โค้ด สิ่งที่ส่งมาด้วย

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เอกสารเผยแพร่ดังกล่าวข้างต้นจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ในการนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเผยแพร่บทความดังกล่าวผ่านช่องทางสื่อต่าง ๆ ของหน่วยงาน และส่งให้ส่วนราชการในการกำกับดูแลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวหิรัญญา บุญจำรูญ)
ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗
โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๙๘

บทความ อ. ๒๖/๒๕๖๔
วรรธนพงศ์ คำดี

ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเปิดได้มั้ย

ในการยื่นขอจดทะเบียนสมาคมกลุ่มอาชีพต่าง ๆ เพื่อดูแลผลประโยชน์ในกลุ่มอาชีพ การขอให้เปิดเผยรายละเอียดซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของสมาชิกในกลุ่มสมาคมเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของกลุ่มสมาคม จะทำได้มากน้อยแค่ไหน มาดูเรื่องนี้กัน

นาย ก. มีหนังสือถึงสำนักงาน A ซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลเกี่ยวกับการยื่นขอจดทะเบียนเป็นสถาบันชาวไร่...ของสมาคมเพื่อการเกษตรภาค... เพื่อจะตรวจสอบความถูกต้องของกลุ่มสมาคมนั้นว่ามีสมาชิกถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ สำนักงาน A เปิดเผยข้อมูลที่สมาคมนำมายื่นขอจดทะเบียน แต่ปฏิเสธการเปิดเผยเลขบัตรประชาชนและชื่อ - สกุลของสมาชิก เนื่องจากเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล นาย ก. จึงยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสาร ตามอุทธรณ์คือ เลขบัตรประชาชนและชื่อ – สกุลของสมาชิกในแบบสมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิกสถาบันชาวไร่...ของสมาคมเพื่อการเกษตรภาค... ที่ใช้ในการยื่นขอจดทะเบียน จำนวน ๘๑๗ ราย เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่เมื่อพิจารณาถึงประโยชน์ในการตรวจสอบความถูกต้องโปร่งใสในการขอจดทะเบียนเป็นสถาบันชาวไร่...แห่งใหม่ ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน A และพิเคราะห์ถึงการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนประกอบกันแล้ว เห็นว่า แม้เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล แต่มิได้เป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลของบุคคลอื่นโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์โดยให้สำนักงาน A กำหนดวิธีการให้ผู้อุทธรณ์เข้าตรวจดูเอกสารได้โดยห้ามพกพาหรือนำเครื่องมือสื่อสารหรืออุปกรณ์อื่นใดในการบันทึกภาพและเสียงขณะทำการตรวจดู

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ www.oic.go.th

(ที่ สค ๙๕/๒๕๖๔) นายวรรธนพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

บทความ อ. ๒๗/๒๕๖๔
วรรธนพงศ์ คำดี

ใครพิจารณาเรื่องของผม

ในปัจจุบันกรรมการพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ก็อาจถูกฟ้องร้องดำเนินคดีได้ หากปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้อง หรือเป็นที่เคลือบแคลงสงสัย หน่วยงานจะปกปิดข้อมูลของกรรมการได้มากน้อยแค่ไหน เมื่อรู้ว่าเขาขอข้อมูลไปเพื่อนำไปฟ้องคดี มาดูเรื่องนี้ครับ

นาย ก เจ้าของอาคารเลขที่ ๖๘๗ และอาคารเลขที่ ๖๙๓ ยื่นหนังสือถึงหน่วยงาน A ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายชื่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ที่ชี้มูลอาคารเลขที่ ๖๘๗ และอาคารเลขที่ ๖๙๓ พร้อมตำแหน่ง อายุ และที่อยู่อาศัย เลขที่บ้าน พร้อมเบอร์โทรศัพท์ที่ศาลติดต่อได้ เพื่อใช้ประกอบการฟ้องศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบกลาง หน่วยงาน A แจ้งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ โดยให้เหตุผลว่า เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นาย ก จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า รายชื่อและตำแหน่งของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ที่ชี้มูลอาคารเลขที่ ๖๘๗ และอาคารเลขที่ ๖๙๓ เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ และไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยได้ ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่ข้อมูลอายุ เลขที่บ้าน และหมายเลขโทรศัพท์ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ฯ แต่ละราย เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล หากเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ (๕)แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงวินิจฉัยให้เปิดเผยเฉพาะชื่อและตำแหน่งของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ฯ โดยให้ปกปิดอายุ เลขที่บ้าน และหมายเลขโทรศัพท์

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ www.oic.go.th
(ที่ สค ๙๖/๒๕๖๔) นายวรรธนพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

บทความ อ. ๒๘/๒๕๖๔
วรรธนพงศ์ คำดี

อยากได้เอกสารในสำนวนคดี

ช่วงนี้ประเด็นร้อนแรงในสังคมคงไม่พ้นคดีหนึ่งที่มีการชิงไหวชิงพริบทั้งในเรื่องหลบหนีออกจากบ้านไม่ให้ตำรวจในท้องที่จับตามหมายจับ แต่โผล่ไปมอบตัวที่กรุงเทพฯ รวมไปถึงการนำเรื่องไปร้องเรียนต่อหน่วยงานที่มีอำนาจในการเรียกตำรวจไปชี้แจง ซึ่งอาจทำให้ก้าวล่วงไปถึงสำนวนคดี จะทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบทางคดีกันได้ มาดูว่ามีหลักในการเปิดเผยสำนวนคดีได้แค่ไหน

นาง ก เป็นมารดาของนาย ข ได้มีหนังสือถึงสถานีตำรวจภูธร A เพื่อขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนวนคดีที่นาย ข ได้ขับขี่รถจักรยานยนต์และถูกรถยนต์ของนาย ค ชน เป็นเหตุให้นาย ข บาดเจ็บสาหัส โดยขอข้อมูลข่าวสารหลายรายการเช่น รายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี บันทึกการรับแจ้งเหตุ ชื่อพนักงานสอบสวน วันเวลาตรวจสถานที่เกิดเหตุ บัญชีวัตถุพยานที่ตรวจพบ บุคคลที่เกี่ยวข้องในสถานที่เกิดเหตุ แผนผังภาพถ่ายสถานที่เกิดเหตุ บันทึกปากคำผู้ที่เกี่ยวข้องหลักฐานการชดใช้ค่ารักษาพยาบาลและค่าเสียหายของบริษัทประกันภัย สถานีตำรวจภูธร A เปิดเผยเฉพาะประจำวันเกี่ยวกับคดี ส่วนข้อมูลข่าวสารรายการอื่น ๆ ปฏิเสธการเปิดเผย โดยให้เหตุผลว่า ถือเป็นความลับของทางราชการ ตามระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดีลักษณะที่ ๒๙ การเปิดเผยจะมีผลกระทบต่อคดีอันอาจทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นาง ก จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์คือ บันทึกการรับแจ้งเหตุ ชื่อพนักงานสอบสวน วันเวลาตรวจสถานที่เกิดเหตุ บัญชีวัตถุพยานที่ตรวจพบ บุคคลที่เกี่ยวข้องในสถานที่เกิดเหตุ แผนผังภาพถ่ายสถานที่เกิดเหตุ บันทึกปากคำผู้ที่เกี่ยวข้องหลักฐานการชดใช้ค่ารักษาพยาบาลและค่าเสียหายของบริษัทประกันภัย เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยเป็นข้อมูลในสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวน เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า สถานีตำรวจภูธร A ได้รวบรวมพยานหลักฐานสรุปสำนวนการสอบสวนมีความเห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหาในคดีดังกล่าวไปยังพนักงานอัยการแล้ว และอยู่ระหว่างการพิจารณาในชั้นศาล การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์จะกระทบต่อข้อเท็จจริงแห่งคดีและพยานเอกสารในชั้นศาล อันจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การปฏิเสธการเปิดเผยข่าวสารตามอุทธรณ์ของสถานีตำรวจภูธร A จึงชอบแล้ว วินิจฉัยให้ ยกอุทธรณ์

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ www.oic.go.th
(ที่ สค ๙๙/๒๕๖๔) นายวรรธนพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

บทความ อ. ๒๙/๒๕๖๔
วรรธนพงศ์ คำดี

รายงานตรวจพิสูจน์ร่องรอยเฉี่ยวชน

เราพูดถึงเอกสารในสำนวนคดีมาแล้ว ยังมีประเด็นให้พูดต่ออีกครับ เรื่องนี้มีประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์จะสามารถเปิดเผยได้หรือไม่ มาดูครับ

นาย ก ขับขี่รถยนต์ประสบอุบัติเหตุเฉี่ยวชนกับคู่กรณี นาย ก เลยมีหนังสือถึงศูนย์พิสูจน์หลักฐานเพื่อขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายงานการตรวจพิสูจน์ร่องรอยการเฉี่ยวชนที่รถของกลาง ๒ คัน เพื่อจะนำไปเป็นหลักฐานในการฟ้องคดีแพ่งต่อคู่กรณี ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน ปฏิเสธการเปิดเผย โดยให้เหตุผลว่า รายงานผลการตรวจพิสูจน์เป็นข้อมูลข่าวสารซึ่งเป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดีตามกระบวนการยุติธรรมซึ่งยังไม่เสร็จสิ้น การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นาย ก จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์คือรายงานตรวจพิสูจน์คดีจราจรซึ่งเป็นรายงานข้อเท็จจริงที่ได้จากสถานที่เกิดเหตุ การถ่ายรูป โดยนำมาตรวจพิสูจน์และวิเคราะห์ร่องรอยเฉี่ยวชนของรถยนต์คู่กรณี เพื่อใช้สรุปสำนวนคดีของพนักงานสอบสวน แม้กระบวนการทางคดียังไม่เสร็จสิ้น แต่เมื่อการจัดทำรายงานการตรวจพิสูจน์ในส่วนของศูนย์พิสูจน์หลักฐานเสร็จสิ้นแล้ว ข้อเท็จจริงการตรวจพิสูจน์เป็นที่ยุติและไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ จึงไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับผู้อุทธรณ์เป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงกับรายงานการตรวจพิสูจน์ดังกล่าว จึงมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเพื่อปกป้องส่วนได้เสียของตน อีกทั้งการเปิดเผยจะแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน จึงวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ www.oic.go.th
(ที่ สค ๑๐๒/๒๕๖๔) นายวรรธนพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

บทความ อ. ๓๐/๒๕๖๔
วรรธนพงศ์ คำดี

ก่อสร้างยังไม่เสร็จแต่จ่ายเงินแล้ว

การจัดซื้อจัดจ้าง โดยปกติจะมีการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างก็ต่อเมื่อมีการก่อสร้างแล้วเสร็จ อาจมีข้อตกลงแบ่งจ่ายเป็นงวด ๆ งานเสร็จก็จ่ายตามงวดที่เสร็จ แต่เรื่องนี้งานยังไม่เสร็จแต่เบิกจ่ายให้เรียบร้อยแล้ว ก็ต้องตรวจสอบกันหน่อย

นาย ก เป็นเจ้าหน้าที่ของเทศบาลแห่งหนึ่ง ถูกร้องเรียนว่าทุจริตในโครงการก่อสร้างอาคารเทศบาลและโครงการก่อสร้างทางเข้าเทศบาล สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้เข้าตรวจสอบและเห็นว่ามีพฤติกรรมส่อไปในทางทุจริต เนื่องจากมีการเบิกจ่ายเงินให้กับผู้รับจ้างเรียบร้อยโดยที่การก่อสร้างยังไม่แล้วเสร็จ จึงส่งเรื่องให้สำนักงาน ป.ป.ท. ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ โดยมีการแจ้งข้อกล่าวหาให้นาย ก ทราบ และนาย ก ได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเรียบร้อยแล้ว ปัจจุบันอยู่ระหว่างสรุปสำนวนเพื่อพิจารณาชี้มูลความผิด นาย ก จึงมีหนังสือถึงสำนักงาน ป.ป.ท. ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายงานประจำวันของสถานีตำรวจภูธรพร้อมภาพถ่ายสถานที่ก่อสร้าง เพื่อประกอบการชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา สำนักงาน ป.ป.ท. ปฏิเสธการเปิดเผยโดยให้เหตุผลว่า เป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) (๔) และ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นาย ก จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์เป็นเอกสารหลักฐานที่อยู่ในสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของสำนักงาน ป.ป.ท. จึงเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า เรื่องดังกล่าวอยู่ระหว่างการสรุปสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ท. เพื่อพิจารณาชี้มูลความผิด จึงถือได้ว่าการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวยังไม่เสร็จสิ้น ประกอบกับผู้อุทธรณ์เป็นเพียงผู้ถูกกล่าวหายังมิได้ถูกลงโทษทางวินัยหรือทางอาญาอันจะถือว่าเป็นการกระทบสิทธิของผู้อุทธรณ์ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ในขณะนี้จึงอาจเป็นอุปสรรคต่อการพิจารณาชี้มูลความผิดของคณะกรรมการ ป.ป.ท. อันจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การปฏิเสธการเปิดเผยข่าวสารตามอุทธรณ์ของสำนักงาน ป.ป.ท. จึงชอบแล้ว วินิจฉัยให้ ยกอุทธรณ์

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ www.oic.go.th
(ที่ สค ๑๐๐/๒๕๖๔) นายวรรธนพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

กระทรวงมหาดไทย
กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
วันที่ - 4 ส.ค. 2564
เลขรับ 33709
เวลา 14.47 น.

ที่ นร ๐๑๐๘/ว๒๑๖๑๗

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๒๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

- 4 ส.ค. 2564
1679

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บทความเรื่อง เสียภาษีเท่าไหร่
๒. บทความเรื่อง ค่าปรับไปไหน
๓. บทความเรื่อง ทำไมสั่งไม่ฟ้อง
๔. บทความเรื่อง บัตรผีหรือเปล่า
๕. บทความเรื่อง เอกสารลับ เปิดได้มั้ย

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำบทความสรุปประเด็นคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และประเด็นข้อหารือ เพื่อเป็นเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ รายละเอียดตาม คิว อาร์ โค้ด สิ่งที่ส่งมาด้วย

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เอกสารเผยแพร่ดังกล่าวข้างต้นจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ในการนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเผยแพร่บทความดังกล่าวผ่านช่องทางสื่อต่าง ๆ ของหน่วยงาน และส่งให้ส่วนราชการในการกำกับดูแลต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวหิรัญญา บุญจำรูญ)
ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗
โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๙๘

บทความ อ. ๓๑/๒๕๖๔
วรรธนพงศ์ คำดี

เสียภาษีเท่าไหร่

ช่วงนี้มีข่าวเกี่ยวกับการเสียภาษีอะไรต่าง ๆ มากมาย เลยขอนำแนวคำวินิจฉัยเกี่ยวกับการขอข้อมูลข่าวสารการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของบุคคลอื่นมาเป็นแนวทางในการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐครับ

นาย ก อยากรู้ว่านาย ข ซึ่งเป็นข้าราชการระดับสูง เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาปีละเท่าไหร่ จึงมีหนังสือถึงหน่วยงาน A ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภ.ง.ด. ๙๐ และ ภ.ง.ด. ๙๑) ปี ๒๕๖๓ ของนาย ข เพื่อนำไปเปรียบเทียบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินว่าตรงกันหรือไม่ หน่วยงาน A แจ้งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ โดยให้เหตุผลว่า เนื่องจากเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล มีกฎหมายคุ้มครองจะนำออกเปิดเผยแก่บุคคลหรือหน่วยงานอื่นมิได้ ตามมาตรา ๑๐ แห่งประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๕ (๕) (๖) และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เว้นแต่เจ้าของข้อมูลให้ความยินยอมเป็นหนังสือ นาย ก จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์คือ แบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภ.ง.ด. ๙๐ และ ภ.ง.ด. ๙๑) ปี ๒๕๖๓ ของนาย ข เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายได้ของบุคคล การหักค่าลดหย่อนภาษี เลขประจำตัวผู้เสียภาษี รวมถึงเลขหมาย รหัสหรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้รู้ตัวผู้นั้น และเป็นข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคลอันเกี่ยวกับฐานะการเงินของผู้ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษี ถือเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และตามมาตรา ๒๔ หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของตนโดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลที่ให้ไว้ก่อนหรือในขณะนั้นมิได้ ประกอบกับผู้อุทธรณ์ไม่ได้แสดงเหตุผลว่า การได้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจำเป็นต่อการคุ้มครองสิทธิของผู้อุทธรณ์อย่างไร การเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การที่หน่วยงาน A ปฏิเสธการเปิดเผย จึงชอบแล้ว วินิจฉัยให้ ยกอุทธรณ์

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ www.oic.go.th

(ที่ สคค ๑๒๓/๒๕๖๔) นายวรรธนพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

บทความ อ. ๓๒/๒๕๖๔
วรรธนพงศ์ คำดี

ค่าปรับไปไหน

วันนี้มาพูดถึงค่าปรับเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กันครับ เปรียบเทียบปรับผู้กระทำความผิดแล้ว ค่าปรับเอาไปไหน แบ่งให้ใครบ้าง อยากรู้จัง

นาย ก เป็นผู้สื่อข่าวของสำนักข่าวแห่งหนึ่ง มีข้อสงสัยว่า ในช่วงหลายปีหลังการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มีการจับและเปรียบเทียบปรับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากมาย จึงอยากรู้ว่าเงินค่าปรับมีการแบ่งส่วนอย่างไร แบ่งเป็นสินบนนำจับ เงินรางวัลผู้แจ้งเบาะแสและเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือไม่ อย่างไร จึงมีหนังสือถึงหน่วยงาน A ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับค่าปรับที่หน่วยงานได้รับจากผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ - ๒๕๖๓ ทั้งหมด แยกเป็นค่าปรับ เงินสินบนให้กับผู้แจ้งเบาะแส เงินรางวัลให้กับเจ้าหน้าที่รัฐ หน่วยงาน A แจ้งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ โดยให้เหตุผลว่า นาย ก ไม่ได้ระบุวัตถุประสงค์ของการขอข้อมูลข่าวสารว่าจะนำไปดำเนินการในเรื่องใด นาย ก จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์คือ ยอดรวมเงินค่าปรับทั้งหมด ยอดรวมเงินสินบนให้กับผู้แจ้งเบาะแส ยอดรวมเงินรางวัลให้กับเจ้าหน้าที่รัฐ แยกเป็นรายปี ตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ - ๒๕๖๓ เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผย ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การเปิดเผยจะเป็นการตรวจสอบถึงความถูกต้องโปร่งใสในการดำเนินการเกี่ยวกับค่าปรับ จึงเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ โดยให้ปกปิดหรือตัดทอนข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหรือข้อมูลในขอบเขตส่วนบุคคล ซึ่งจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

เรื่องนี้ นอกจากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นแล้ว มาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ไม่ได้ระบุให้ผู้ขอข้อมูลข่าวสารต้องระบุเหตุผลในการขอ หน่วยงานของรัฐจึงยกเอาเหตุที่ผู้ขอข้อมูลข่าวสารไม่ระบุเหตุผลในการขอมาเป็นเหตุในการปฏิเสธการเปิดเผยมิได้ มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ www.oic.go.th

(ที่ สค ๑๔๑/๒๕๖๔) นายวรรธนพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

บทความ อ. ๓๓/๒๕๖๔
วรรธนพงศ์ คำดี

ทำไมสั่งไม่ฟ้อง

เรื่องนี้พนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี ผู้เสียหายก็ต้องมีข้อสงสัยว่า เหตุผลในการสั่งไม่ฟ้องเป็นอย่างไร มาดูว่า จะขอทราบเหตุผลในการสั่งคดีของพนักงานอัยการได้หรือไม่

นาย ก แจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับนางสาว ข จำนวน ๒ คดี ในข้อหากระทำด้วยประการใด ๆ ให้ผู้อื่นเดือดร้อนรำคาญในที่สาธารณะ เป็นคดีอาญาที่ ๑๒๑/๒๕๖๓ และในข้อหาหมิ่นประมาท เป็นคดีอาญาที่ ๑๔๕/๒๕๖๓ ต่อมาพนักงานอัยการจังหวัดมีความเห็นและคำสั่งไม่ฟ้องคดีทั้ง ๒ คดีดังกล่าว นาย ก จึงมีหนังสือถึงสำนักงานอัยการจังหวัด ขอข้อมูลข่าวสารจำนวน ๒ รายการ คือ ๑) สำนวนการสอบสวนคดีอาญาที่ ๑๒๑/๒๕๖๓ และคดีอาญาที่ ๑๔๕/๒๕๖๓ ๒) ความเห็นและคำสั่งของพนักงานอัยการจังหวัดที่มีคำสั่งไม่ฟ้องคดีดังกล่าว สำนักงานอัยการจังหวัดอนุญาตให้คัดถ่ายสรุปความเห็นและคำสั่งของพนักงานอัยการ แต่ปฏิเสธการเปิดเผยความเห็นของพนักงานอัยการ โดยให้เหตุผลว่า เป็นข้อมูลข่าวสารที่เป็นความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด ตามมาตรา ๑๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นาย ก จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ สำนวนการสอบสวนคดีอาญาที่ ๑๒๑/๒๕๖๓ และคดีอาญาที่ ๑๔๕/๒๕๖๓ เมื่อปรากฏว่าพนักงานอัยการจังหวัดมีความเห็นและคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีแล้ว การเปิดเผยสำนวนคดีดังกล่าวจึงไม่ทำให้การพิจารณาสั่งคดีตามกฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับผู้อุทธรณ์เป็นผู้แจ้งความร้องทุกข์ในฐานะผู้เสียหายโดยตรง จึงสมควรได้รับทราบข้อมูลข้อเท็จจริงเพื่อใช้ในการปกป้องสิทธิและตรวจสอบว่าการพิจารณาทำความเห็นสั่งคดีเป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ จึงเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการนี้ให้ผู้อุทธรณ์โดยปกปิดข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลและข้อมูลในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคลที่ปรากฏในสำนวน สำหรับข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ ความเห็นของพนักงานอัยการจังหวัด ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวมิใช่ลักษณะเป็นความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่เป็นการพิจารณาสั่งคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและพระราชบัญญัติองค์การอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ เมื่อการพิจารณาสั่งคดีเสร็จสิ้นแล้ว อธิบดีอัยการภาคมีความเห็นเช่นเดียวกัน และผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วยแล้ว มีผลให้การพิจารณาสั่งคดีของพนักงานอัยการเสร็จสิ้นตามกระบวนการและขั้นตอนของกฎหมายแล้ว จึงไม่เป็นอุปสรรคต่อการพิจารณาสั่งคดีของพนักงานอัยการอันจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ www.oic.go.th

(ที่ สค ๑๒๑/๒๕๖๔) นายวรรธนพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

บทความ อ. ๓๔/๒๕๖๔
วรรธนพงศ์ คำดี

บัตรผีหรือเปล่า

ช่วงปีที่ผ่านมา มีการเลือกตั้งนายกและสมาชิกสภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกันทั่วประเทศ มีการร้องเรียนเกี่ยวกับการเลือกตั้งกันมากมาย รวมถึงเรื่องการนับคะแนนว่ามีบัตรผีแทรกเข้ามาด้วยหรือไม่ จะตรวจสอบได้แค่ไหน มาดูกันครับ

นาย ก เป็นผู้สมัครนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการนับคะแนน จึงมีหนังสือถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัด ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกและสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน ๕ รายการ คือ ๑) เอกสารนำส่งหีบบัตรและบัตรเลือกตั้งจากทุกหน่วยเลือกตั้งถึงที่ว่าการอำเภอ ๒) เอกสารนำส่งบัตรเลือกตั้งจากที่ว่าการอำเภอถึง กกต.อบจ. ๓) เอกสารรับรองผลการนับคะแนน ๔) ภาพแบบขีดคะแนนเลือกตั้งทุกหน่วยเลือกตั้ง ๕) แบบฟอร์มลงลายมือชื่อของผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง หน่วยงานเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ - ๓ แต่ปฏิเสธการเปิดเผยรายการที่ ๔ และ ๕ โดยให้เหตุผลว่า บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งชุดที่ใช้หมายเหตุลงคะแนนเลือกตั้งและแบบขีดคะแนนเลือกตั้ง เป็นเอกสารห้ามเปิดเผย ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ลต ๐๓๐๑/ว ๔๒๒ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๑ นาย ก จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์มี ๒ รายการคือ รายการที่ ๑ บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งชุดที่ใช้หมายเหตุลงคะแนนเลือกตั้ง เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการใช้สิทธิเลือกตั้ง ซึ่งหากเปิดเผยจะเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ โดยให้เข้าตรวจดู แต่ไม่ให้สำเนา และไม่ให้นำเครื่องมือสื่อสาร เครื่องบันทึกภาพและเสียงเข้าไปในการตรวจดู และให้ปกปิดข้อมูลในช่องที่เป็นเลขบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง สำหรับข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ แบบขีดคะแนนเลือกตั้ง เป็นข้อมูลข่าวสารซึ่งมีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย ตามมาตรา ๑๕ (๖) ประกอบกับการให้ผู้อุทธรณ์เข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ ก็เพียงพอต่อการตรวจสอบความโปร่งใสในการจัดการเลือกตั้งแล้ว จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ www.oic.go.th

(ที่ สค ๑๓๔/๒๕๖๔) นายวรรธนพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

บทความ อ. ๓๕/๒๕๖๔
วรรธนพงศ์ คำดี

เอกสารลับ เปิดได้มั้ย

หน่วยงานของรัฐยังมีความสับสนว่า กรณีที่มีผู้มาขอข้อมูลข่าวสารที่กำหนดชั้นความลับไว้ จะปฏิเสธการเปิดเผยตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารอย่างไร จึงจะถูกต้อง และเปิดเผยได้หรือไม่ มาดูเรื่องนี้ครับ

นาย ก เป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบล A มีหนังสือถึงสำนักงานเทศบาลตำบล A ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายงานผลการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓ ที่ตรวจสอบงบการเงินของเทศบาลตำบล A สำนักงานเทศบาลตำบล A แจ้งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ โดยให้เหตุผลว่า เนื่องจากเป็นข้อมูลข่าวสารลับที่สำนักการตรวจสอบเงินแผ่นดินจังหวัดได้กำหนดชั้นความลับไว้ จึงไม่สามารถเปิดเผยได้ นาย ก จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์คือ รายงานการตรวจสอบงบการเงินของสำนักงานเทศบาลตำบล A ซึ่งตรวจสอบโดยสำนักการตรวจสอบเงินแผ่นดินจังหวัด และไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผย ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เมื่อการตรวจสอบได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว การเปิดเผยย่อมไม่เป็นอุปสรรคต่อการตรวจสอบอันจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แม้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจะกำหนดชั้นความลับไว้ตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ก็ไม่ตัดอำนาจคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ ในการพิจารณาเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้ ตามข้อ ๒๔ ของระเบียบดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ เว้นแต่รายละเอียดลูกหนี้ภาษีบำรุงท้องที่ ให้ปกปิดหรือตัดทอนข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลและข้อมูลในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคล ซึ่งจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

โดยสรุปคือ ข้อมูลข่าวสารที่กำหนดชั้นความลับตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ คือ ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ ที่หน่วยงานไม่ประสงค์จะเปิดเผย ดังนั้น เมื่อมีผู้ขอข้อมูลข่าวสารนั้น หน่วยงานก็ต้องปฏิเสธการเปิดเผยโดยใช้เหตุตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ ที่ใช้ในการกำหนดชั้นความลับ หากหน่วยงานเห็นสมควรเปิดเผยหรือคณะกรรมการฯ มีคำวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่กำหนดชั้นความลับ หน่วยงานก็ต้องยกเลิกชั้นความลับเสียก่อนแล้วจึงเปิดเผยได้ มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ www.oic.go.th

(ที่ สค ๑๓๘/๒๕๖๔) นายวรรธนพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”